

Esimene köögiviljaaed

Kui palju ja millist aedvilja on mõistlik kasvatada, et nelja-viieliikmeline pere saaks suve läbi kõike lahedalt tarbida? Talvevarusid soetada ei soovi.

Kehvadel aegadel tõuseb potipõllundus taas au sisse. Sinna, kus varem olid lillepeenrad ja muru, rajavad paljud nüüd peenramaa. Kes aga varem pole midagi ise kasvatanud, sel pole ka kogemusi, mida ja kui palju on otstarbekas külvata-istutada. Küsime seda maaviljeluse instituudi teadurilt ja kogunud aednikult **MALLE JÄRVANILT**.

Kuna suvel tuleb tervislikku rohelist süüa nii palju kui võimalik, peaks koduaiast kindlasti saama aedsalatit.

Jah, aedsalat on kõige väärtuslikum otse peenralt kööki tuues, sest ta närbub ja rikneb ruttu. Aedsalatil on palju teiseid ning värvilisi sorte. Aedsalatit võib kasvatada ka aiavaasis, rõdukastis ja isegi lillepeenras.

Lehtsalat kasvab kiiremini ning teda on lihtsam hooldada kui peasalatit. Lehti saab ükshaaval murda, taime

südamikust kasvab neid pidevalt juurde. Ära võib lõigata ka kogu taime.

Peasalat jaguneb võisalatiks ja jääsalatiks. Võisalat kasvatab õrnade lehtedega koheva peakese, jääsalatil on mõnusalt krõmpsuvad lehed.

Külvake mitut sorti vähehaaval mitu korda. Salatilembesel perel võiks korraga kasvamas olla 4–5 suurt lehtsalatit ja sama palju peasalatit, proovida võiks ka rooma salatit.

Aedtill jm maitsetaimed?

Tilli läheb köögis vaja iga päev. Piisab meetripikkusest reast. Kuna õrna leherikka tilli tarvitusaeg on lühike, külvake seda 3–4 nädalase vahetega uuesti. Pange kasvama ka mõned põõsastilli taimed, neilt saab lehti noppida pikemat aega.

Võrratu maitsetaim on petersell, mis kevadel külvatuna annab saaki hilissügiseni ja veel järgmiselgi varakevadel. Külvake umbes meetripikkune rida.

Salatipeenral või kasvuhuones leidke koht paari võrtsbasiiliku jaoks. Pole paha, kui üheaastastest maitsetaimedest on olemas ka paar puhmikut kurgirohtu, aed-harakputke ja aed-piparrohtu. Lihtsam on need mõned taimed osta kui ise külvata.

Aga sibul?

Mugulate saamiseks pole mõtet sibulat kasvatada, sest need on küllalt odavalt müügil aastaringiselt. Tippige kevadel peenrale umbes 0,5 kg suuremaid tipp-sibulaid. Juba mõne nädala pärast saate vitamiinirikkaid pealseid.

Tänuväärne on lühikesel kasvuaajal salatsibul, mis külvatakse kevadel otse peenrale.

Peenral tasub pidada murulauku, longuslauku ja talisibulat, need on püsikud. Kui te nad varakevadel aegsasti loori või kilega katate, on esimene roheline varakult omast käest võtta. Aeg-ajalt tuleb neid väiksemaks jagada või külvi teel uuendada.